Zbirka odločb sodne prakse

SKLEPNI PREDLOGI GENERALNEGA PRAVOBRANILCA
MELCHIORJA WATHELETA,
predstavljeni 26. maja 2016 [1]

Zadeva C-294/15

Edyta Mikołajczyk
proti
Marie Louise Czarnecki,
Stefanu Czarneckiju
(Predlog za sprejetje predhodne odločbe,

ki ga je vložilo Sąd Apelacyjny w Warszawie (pritožbeno sodišče v Varšavi, Poljska))

„Predhodno odločanje — Pravosodno sodelovanje v civilnih zadevah — Pristojnost in priznavanje ter izvrševanje sodnih odločb v zakonskih sporih in sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo — Uredba (ES) št. 2201/2003 — Člen 1(1)(a) — Stvarno področje uporabe — Zahtevek za razveljavitev zakonske zveze, ki ga tretja oseba vloži po smrti enega od zakoncev — Člen 3(1) — Pristojnost sodišč države članice stalnega prebivališča vlagatelja za odločanje o takem zahtevku“

I – Uvod

1. Ta predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 1(1)(a) in (3) ter člena 3 Uredbe Sveta (ES) št. 2201/2003 z dne 27. novembra 2003 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v zakonskih sporih in sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1347/2000 [2] (v nadaljevanju: Uredba št. 2201/2003).

2. Ta predlog se nanaša predvsem na uporabo te uredbe za postopke za razveljavitev zakonske zveze, ki jih tretje osebe začnejo po smrti enega od zakoncev.

II – Pravni okvir

3. V uvodni izjavi 8 Uredbe št. 2201/2003 je navedeno, da je treba „[g]lede sodnih odločb o razvezi, prenehanju življenjske skupnosti ali razveljavitvi zakonske zveze […] to uredbo uporabljati le za prenehanje zakonskih vezi in ne sme zadevati vprašanj, kot so razlogi za razvezo, premoženjske posledice zakonske zveze ali drugih pomožnih ukrepov“.

4. Področje uporabe Uredbe št. 2201/2003 je v njenem členu 1(1) in (3) opisano tako:

„1. Ta uredba se uporablja ne glede na vrsto sodišča v civilnih zadevah, ki se nanašajo na:

(a) razvezo, prenehanje življenjske skupnosti ali razveljavitev zakonske zveze;

1 — Jezik izvirnika: francoščina.

2 — UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 6, str. 243. V teh sklepnih predlogih se bom skliceval na različico Uredbe št. 2201/2003, kakor je bila spremenjena z Uredbo Sveta (ES) št. 2116/2004 z dne 2. decembra 2004 (UL 2004, L 367, str. 1).

[…]

3. Ta uredba se ne uporablja za:

(a) ugotavljanje ali izpodbijanje razmerja roditelj-otrok;

(b) odločbe o posvojitvi, ukrepih pred posvojitvijo ali razveljavitvi ali preklicu posvojitve;

(c) priimek in ime otroka;

(d) pravila o polnoletnosti;

(e) preživninske obveznosti;

(f) truste ali dedovanje;

(g) ukrepe, ki so posledica kaznivih dejanj, ki so jih storili otroci.

[…]“

5. Člen 3 te uredbe, naslovljen „Splošna pristojnost“, določa:

„1. V zadevah glede razveze, prenehanja življenjske skupnosti ali razveljavitve zakonske zveze so pristojna sodišča države članice:

(a) na ozemlju katere:

— zakonca običajno prebivata ali

— sta zakonca nazadnje običajno prebivala, če eden od njiju še vedno tam prebiva, ali

— nasprotna stranka običajno prebiva ali

— v primeru skupne vloge, običajno prebiva eden od zakoncev ali

— vlagatelj običajno prebiva, če je prebival tam najmanj leto dni neposredno pred vložitvijo vloge, ali

— vlagatelj običajno prebiva, če je bival tam najmanj šest mesecev neposredno pred vložitvijo vloge in je bodisi državljan te države članice ali pa ima, v primeru Združenega kraljestva in Irske, tam svoj ‚domicile‘;

(b) katere državljana sta oba zakonca ali, v primeru Združenega kraljestva in Irske, kjer imata oba zakonca svoj ‚domicile‘.

2. Za namen te uredbe ima ‚domicile‘ enak pomen kot v pravnih sistemih Združenega kraljestva in Irske.“

III – Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

6. Dejansko stanje, ki se obravnava v tej zadevi, je neobičajno in se je zgodilo pred več desetletji.

7. Edyta Mikołajczyk je 20. novembra 2012 pri Sąd Okręgowy w Warszawie (okrožno sodišče v Varšavi, Poljska) vložila tožbo za razveljavitev zakonske zveze, ki sta jo Stefan Czarnecki in Marie Louise Czarnecka (rojena Cuenin) sklenila 4. julija 1956 pred matičarjem 16. okrožja Pariza (Francija). Navedla je, da je oporočna dedinja prve žene S. Czarneckija, Zdzisławe Czarnecke, ki je umrla 15. junija 1999.

8. Po navedbah E. Mikołajczyk zakonska zveza, ki sta jo S. Czarnecki in Z. Czarnecka sklenila 13. julija 1937 pred matičarjem v Poznanu (Poljska), ni nikoli prenehala, tako da je šlo v primeru poznejše zakonske zveze S. Czarneckija in M. L. Czarnecke za dvojno zakonsko zvezo.

9. Ta tožba za razveljavitev zakonske zveze je vložena proti S. Czarneckiju in M. L. Czarnecki. Ker je S. Czarnecki umrl 3. marca 1971, je bil za njegovo zastopanje v tem postopku imenovan začasni zastopnik, ki se je pridružil predlogom M. L. Czarnecke.

10. Ta je podala ugovor nepristojnosti Sąd Okręgowy w Warszawie (okrožno sodišče v Varšavi) in predlagala, naj se tožba za razveljavitev zakonske zveze razglasi za nedopustno. Glede vsebine je predlagala, naj se celotna tožba zavrne kot neutemeljena.

11. Sąd Okręgowy w Warszawie (okrožno sodišče v Varšavi) je ta ugovor nepristojnosti zavrnilo s sklepom z dne 9. septembra 2013, ki ga ni izpodbijala nobena od strank.

12. To sodišče je ugotovilo, da je bila zakonska zveza med S. Czarneckijem in Z. Czarnecko 29. maja 1940 razvezana s sodbo poljskih sodišč, ter v sodbi z dne 13. februarja 2014 razsodilo, da je tožba za razveljavitev zakonske zveze neutemeljena.

13. E. Mikołajczyk je pri Sąd Apelacyjny w Warszawie (pritožbeno sodišče v Varšavi) zoper to sodbo vložila pritožbo.

14. V okviru preučitve te pritožbe je to sodišče izrazilo dvom o mednarodni pristojnosti poljskih sodišč za odločanje o sporu o glavni stvari na podlagi členov 1 in 3 Uredbe št. 2201/2003. Sąd Apelacyjny w Warszawie (pritožbeno sodišče v Varšavi, Poljska) je zato prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. Ali spadajo postopki o razveljavitvi zakonske zveze po smrti enega od zakoncev na področje uporabe Uredbe [št. 2201/2003]?

2. Če je odgovor na prvo vprašanje pritrdilen: ali področje uporabe [Uredbe št. 2201/2003] zajema tudi postopek o razveljavitvi zakonske zveze, ki ga je sprožila oseba, ki ni eden od zakoncev?

3. Če je odgovor na drugo vprašanje pritrdilen: ali je mogoče v postopku za razveljavitev zakonske zveze, ki ga je sprožila oseba, ki ni eden od zakoncev, pristojnost sodišča utemeljiti na podlagah, navedenih v členu 3(1)(a), peta in šesta alinea, Uredbe [št. 2201/2003]?“

IV – Postopek pred Sodiščem

15. Predlog za sprejetje predhodne odločbe je na Sodišče prispel 17. junija 2015.

16. Pisna stališča so predložile poljska in italijanska vlada ter Evropska komisija. Niti stranke v postopku v glavni stvari niti intervenienti v postopku pred Sodiščem niso predlagali obravnave. Sodišče je menilo, da je dovolj seznanjeno, da odloči brez obravnave.

V – Analiza

A – *Prvo vprašanje za predhodno odločanje*

17. Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem Sodišče sprašuje, ali se Uredba št. 2201/2003 uporablja za tožbe za razveljavitev zakonske zveze, vložene po smrti enega od zakoncev.

18. Na prvi pogled se mi zdi, da ker predložitveno sodišče v predlogu za sprejetje predhodne odločbe večinoma povzema dejansko stanje, ki ga je ugotovilo Sąd Okręgowy w Warszawie (okrožno sodišče v Varšavi), med drugim dejstvo, da je bila zakonska zveza med S. Czarneckijem in Z. Czarnecko razvezana leta 1940,[3] je tožba, zaradi katere je bilo postavljeno to vprašanje za predhodno odločanje, verjetno neutemeljena.

19. Vendar je to vsebinsko vprašanje mogoče obravnavati šele po tem, ko se odloči o obstoju mednarodne pristojnosti poljskih sodišč za odločanje o sporu o glavni stvari. Prav to vprašanje pa je predmet tega predloga za sprejetje predhodne odločbe.

20. Po mnenju predložitvenega sodišča dejstvo, da se Uredba št. 2201/2003 v skladu s svojim členom 1(1)(a) uporablja v civilnih zadevah, ki se nanašajo na razveljavitev zakonske zveze, samo po sebi ni odločilno.

21. Opozarja, da je bila s to uredbo razveljavljena Uredba Sveta (ES) št. 1347/2000 z dne 29. maja 2000 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v zakonskih sporih in sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo[4]. Podlaga zadnjenavedene uredbe je bila „konvencija, vzpostavljena na podlagi člena K.3 Pogodbe o Evropski uniji, o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v zakonskih zadevah“.[5]

22. Tudi če so določbe, obravnavane v tej zadevi, večinoma podobne določbam te konvencije, ki prav tako s svojega področja uporabe ni izključevala nobene kategorije tožb za razveljavitev zakonske zveze, se predložitveno sodišče sklicuje na točko 27 obrazložitvenega poročila profesorice A. Borrás, ki ga je Svet odobril 28. maja 1998 in se nanaša na navedeno konvencijo,[6] v skladu s katero „[z]a določitev meril glede pristojnosti v zakonskih sporih ni treba upoštevati primerov, v katerih se mora veljavnost zakonske zveze preučiti v okviru zahtevka za razveljavitev zakonske zveze, kadar je eden od zakoncev ali sta oba zakonca umrla, saj to vprašanje ne spada na področje uporabe konvencije. Taki primeri se pojavljajo predvsem v okviru vprašanj za predhodno odločanje, povezanih z dedovanjem. Urejajo jih mednarodni instrumenti, ki se uporabljajo na tem področju, […] ali notranje pravo države, če to predvideva to možnost.“[7]

23. Po mnenju poljske in italijanske vlade tožbe za razveljavitev zakonske zveze po smrti enega od zakoncev ne spadajo na področje uporabe Uredbe št. 2201/2003, ker ob vložitvi take tožbe zakonska vez, na katero se tožba nanaša, zaradi smrti enega od zakoncev ne obstaja več.

24. Ti vladi menita, da če je zakonska zveza prenehala, se spor v zvezi z njeno razveljavitvijo večinoma ne nanaša na vprašanja stanja fizičnih oseb, ampak, kot v tem primeru, na premoženjske pravice v okviru zapuščinskega postopka.

3 — To pomeni, da druga zakonska zveza, ki jo je S. Czarnecki leta 1956 sklenil z M. L. Czarnecko, ni dvojna zakonska zveza.

4 — UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 1, str. 209.

5 — UL 1998, C 221, str. 1.

6 — UL 1998, C 221, str. 27, v nadaljevanju: obrazložitveno poročilo profesorice A. Borrás.

7 — Zdaj so vprašanja glede pristojnosti v zvezi z dedovanjem zapuščine po zapustniku urejena v Uredbi (EU) št. 650/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju in izvrševanju odločb in sprejemljivosti in izvrševanju javnih listin v dednih zadevah ter uvedbi evropskega potrdila o dedovanju (UL 2012, L 201, str. 107).

25. Poljska in italijanska vlada se v podporo svojemu stališču prav tako opirata na točko 27 zgoraj navedenega obrazložitvenega poročila profesorice A. Borrás.

26. Tako kot Komisija pa sam, nasprotno, menim, da se Uredba št. 2201/2003 uporablja za vse tožbe za razveljavitev zakonske zveze, tudi če je eden od zakoncev umrl, in to neodvisno od možnosti, da je ta tožba, kot v postopku v glavni stvari, povezana s sporom glede zapuščine.

27. V nasprotju s tem, kar trdi italijanska vlada, dejstvo, da se tožba za razveljavitev zakonske zveze, ki je predmet postopka v glavni stvari, nanaša na zakonsko zvezo, ki je že prenehala zaradi smrti enega od zakoncev, ne pomeni, da ta tožba ne spada na področje uporabe Uredbe št. 2201/2003. Namreč, če je posledica smrti prenehanje zakonske zveze *ex nunc*, se tožba za razveljavitev nanaša na njeno neveljavnost *ex tunc*. Zato lahko obstaja interes za razveljavitev zakonske zveze tudi po tem, ko je ta prenehala zaradi smrti enega od zakoncev.

28. Poleg tega, kot poudarja Komisija, besedilo člena 1(1)(a) Uredbe št. 2201/2003 ne dopušča nobenega dvoma o uporabi te uredbe za tožbo za razveljavitev zakonske zveze, kot je ta v postopku v glavni stvari. Brez dvoma, pridržka ali dodatnega pogoja ta določba predvideva, da se „[t]a uredba […] uporablja [za] razveljavitev zakonske zveze […]“. Poleg tega tožbe za razveljavitev zakonske zveze, če je eden od zakoncev umrl, niso navedene med področji, ki so z odstavkom 3 tega člena izrecno izključena s področja uporabe Uredbe št. 2201/2003.

29. Kar zadeva trditve, izpeljane iz točke 27 obrazložitvenega poročila profesorice A. Borrás, ugotavljam, da ne le da konvencija, ki ji je bilo to poročilo priloženo, ni nikoli začela veljati, ampak profesorica A. Borrás, kot prav tako trdi Komisija, tudi ne ponuja nobenega pojasnila za utemeljitev te izključitve.

30. Še več, kot ugotavlja Evropska komisija, je namen Uredbe št. 2201/2003 državljanom Evropske unije zagotoviti visoko raven predvidljivosti in pravne jasnosti v zvezi s pristojnostjo in priznavanjem ter izvrševanjem sodnih odločb v zakonskih sporih, ki so mednarodne narave. Izključitev tožb za razveljavitev zakonske zveze v primeru smrti enega od zakoncev z njenega področja uporabe bi bila torej v nasprotju s smislom in cilji te uredbe.

31. Nazadnje, v uvodni izjavi 8 te uredbe je navedeno, da je treba „[g]lede sodnih odločb o […] razveljavitvi zakonske zveze […] to uredbo uporabljati le za prenehanje zakonskih vezi in ne sme zadevati vprašanj, kot so razlogi za razvezo, premoženjske posledice zakonske zveze ali drugih pomožnih ukrepov“.

32. V nasprotju s tem, kar trdita poljska in italijanska vlada, ta uvodna izjava ne pomeni, da se Uredba št. 2201/2003 ne uporablja za tožbe za razveljavitev zakonske zveze, če je eden od zakoncev ali sta oba zakonca umrla. Prav nasprotno, ta uvodna izjava dokazuje, da se v zvezi s to vrsto tožb ta uredba uporablja le za vprašanje prenehanja zakonske zveze, in ne za premoženjske posledice zakonske zveze, kot je na primer dedovanje, ki je sicer v členu 1(3)(f) navedene uredbe izrecno izključeno z njenega področja uporabe.

33. Posledično, čeprav je torej z Uredbo št. 2201/2003 mogoče utemeljiti pristojnost sodišča, da v obravnavanem primeru odloči o veljavnosti zakonske zveze, ki sta jo sklenila S. Czarnecki in M. L. Czarnecka, pa se ne uporablja za vprašanja, povezana z zapuščino S. Czarneckija in njegove prve žene Z. Czarnecke, katere oporočna dedinja naj bi bila E. Mikołajczyk.

34. Iz teh razlogov Sodišču predlagam, naj na prvo vprašanje odgovori, da postopki za razveljavitev zakonske zveze, začeti po smrti enega od zakoncev, spadajo na področje uporabe Uredbe št. 2201/2003.

B – *Drugo vprašanje za predhodno odločanje*

35. Predložitveno sodišče z drugim vprašanjem Sodišče sprašuje, ali področje uporabe Uredbe št. 2201/2003 zajema tudi postopke za razveljavitev zakonske zveze, ki jih je začela oseba, ki ni eden od zakoncev.

36. V zvezi s tem predložitveno sodišče ugotavlja, da zgoraj navedeno obrazložitveno poročilo profesorice A. Borrás ne vsebuje ničesar glede morebitne izključitve postopkov za razveljavitev zakonske zveze, ki jih začnejo osebe, ki niso eden od zakoncev. Omenja tudi dvoumnost doktrine, ker za nekatere avtorje člen 3 Uredbe št. 2201/2003 implicitno izključuje vsakršno uporabo za tožbe za razveljavitev zakonske zveze, ki jih vložijo tretje osebe, medtem ko je treba po mnenju drugih možnost uporabe te uredbe dopustiti v zvezi s postopki za razveljavitev zakonske zveze, ki jih začne tožilstvo ali tretja oseba, ki ima pravni interes, v primeru katerega naj bi se v taki postopkovni obliki uporabljala le člen 3(1)(a), od prve do četrte alinee, in člen 3(1)(b) navedene uredbe.

37. Poljska in italijanska vlada zagovarjata stališče, da se Uredba št. 2201/2003 ne uporablja za postopke za razveljavitev zakonske zveze, ki jih začne oseba, ki ni eden od zakoncev. Poljska vlada v podporo tej tezi navaja, da se več pristojnosti, naštetih v členu 3(1)(a) te uredbe, nanaša na skupno ali ločeno običajno prebivališče zakoncev, da bi dokazala, da sta kot stranki v postopku za razveljavitev zakonske zveze mišljena le zakonca.

38. Tako kot Komisija zagovarjam razlago, ki je zvesta besedilu členov 1 in 3 Uredbe št. 2201/2003, ki uporabe te uredbe za tožbe za razveljavitev zakonske zveze ne pogojujeta z identiteto vlagatelja.

39. Dalje, tudi če je res, da so zakonski spori osebni, obstajajo primeri, kot v postopku v glavni stvari, v katerih ima lahko tretja oseba pravni interes, zato ni razloga, da se ji prepreči uveljavljanje tega interesa, saj ga je treba presojati ne na podlagi Uredbe št. 2201/2003, ampak na podlagi nacionalne zakonodaje, ki se uporabi.

40. Dejstvo, da se glede nekaterih pristojnosti, naštetih v členu 3(1)(a) Uredbe št. 2201/2003, sklicuje na običajno prebivališče zakoncev, ne vpliva na odgovor, ki ga je treba dati na drugo vprašanje, ker to, da ima sodišče v kraju običajnega prebivališča zakoncev mednarodno pristojnost na področju razveljavitve zakonske zveze, ne izključuje, da lahko tretja oseba začne postopek v tem kraju v skladu z določbami te uredbe.

41. Iz teh razlogov Sodišču predlagam, naj na drugo vprašanje odgovori, da področje uporabe Uredbe št. 2201/2003 zajema postopek za razveljavitev zakonske zveze, ki ga je začela oseba, ki ni eden od zakoncev.

C – *Tretje vprašanje za predhodno odločanje*

42. Predložitveno sodišče s tretjim vprašanjem Sodišče sprašuje, ali je mogoče v postopku za razveljavitev zakonske zveze, ki ga je začela oseba, ki ni eden od zakoncev, pristojnost sodišča države članice utemeljiti na podlagah, navedenih v členu 3(1)(a), peta in šesta alinea, Uredbe št. 2201/2003.

43. Po mnenju predložitvenega sodišča bi bila lahko posledica uporabe teh določb vzpostavitev pristojnosti poljskih sodišč za preučitev veljavnosti zakonske zveze, sklenjene v Franciji, le na podlagi tega, da je prebivališče vlagatelja, ki ni eden od zakoncev, v tem primeru E. Mikołajczyk, na Poljskem in brez povezave s krajem prebivališča zakoncev.

44. Po mnenju italijanske vlade je treba merila iz člena 3(1)(a), peta in šesta alinea, Uredbe št. 2201/2003, ker kot merilo za pristojnost sodišča določajo običajno prebivališče vlagatelja, obravnavati tako, da se nanašajo le na zakonca, ki vloži zahtevek za razveljavitev.

45. V zvezi s tem se opira na točko 32 obrazložitvenega poročila profesorice A. Borrás, v skladu s katero je bila izbira podlage za pristojnost, ki ni običajno prebivališče zakoncev, obrazložena s skrbjo nekaterih držav članic, da ne bi dostopa do sodišča zlasti otežili zakoncem, ki se zaradi zakonske krize vrnejo v državo, v kateri so imeli stalno prebivališče pred sklenitvijo zakonske zveze.

46. Tako kot italijanska vlada tudi Komisija meni, da bi bila v nasprotju s ciljem Uredbe št. 2201/2003 dobesedna razlaga obravnavanih določb, ki bi poljskim sodiščem omogočala, da ugotovijo svojo mednarodno pristojnost za odločanje o tožbi za razveljavitev zakonske zveze, sklenjene v Franciji, ki jo vloži tretja oseba. Po njenem mnenju je nepredstavljivo, da bi zakonodajalec Unije želel, da lahko izraz „vlagatelj“ pomeni tretje osebe v okviru tožbe za razveljavitev zakonske zveze, če imajo te procesno upravičenje na podlagi nacionalnega prava. Po mnenju Komisije so pravila o pristojnosti, določena v navedeni uredbi, oblikovana za ohranitev interesov zakoncev, in ne interesov tretjih oseb, ki bi lahko začele tak postopek. Čeprav imajo take tretje osebe pravico vložiti tako tožbo, jih zavezujejo pravila o pristojnosti, opredeljena v korist zakoncev.

47. Strinjam se s tezo in trditvami italijanske vlade in Komisije.

48. Dalje, najprej je treba spomniti, da je Sodišče že v točki 48 sodbe z dne 16. julija 2009, Hadadi (C-168/08, EU:C:2009:474), razsodilo, da „člen 3(1)(a) in (b) Uredbe št. 2201/2003 določa več sodnih pristojnosti, med katerimi ni hierarhije. Vsa objektivna merila iz člena 3(1) so alternativna.“

49. Sodišče je zato v točki 49 te sodbe menilo, da „sistem delitve pristojnosti, vzpostavljen z Uredbo št. 2201/2003 na področju razveze zakonske zveze, ne izključuje večkratne sodne pristojnosti. Nasprotno, izrecno je predviden soobstoj več enakovrednih sodnih pristojnosti.“

50. Iz teh odlomkov izhaja, da lahko tretja oseba, ki zahteva razveljavitev zakonske zveze, sodišče, pri katerem želi vložiti tožbo, svobodno izbere med tistimi, ki so našteta v členu 3(1)(a) navedene uredbe.

51. Čeprav se tretja, peta in šesta alinea te določbe na splošno sklicujejo na običajno prebivališče nasprotne stranke ali vlagatelja, je Sodišče v točki 50 sodbe z dne 16. julija 2009, Hadadi (C-168/08, EU:C:2009:474), razsodilo, da „ob tem, da *merila iz člena 3(1)(a) te uredbe temeljijo na različnih vidikih običajnega prebivališča zakoncev*, je merilo iz točke (b) istega odstavka ‚državljanstvo obeh zakoncev ali, v primeru Združenega kraljestva in Irske, kraj, kjer imata oba zakonca svoj ‚domicil‘“. [8]

52. Iz poudarjenega odlomka je jasno razvidno, da po mnenju Sodišča vse pristojnosti, naštete v členu 3(1)(a) Uredbe št. 2201/2003, temeljijo na običajnem prebivališču enega od zakoncev ali obeh zakoncev.

53. Iz tega razloga po mojem mnenju peta alinea člena 3(1)(a) Uredbe št. 2201/2003 ni omejena le na določitev pristojnosti sodišča v kraju običajnega prebivališča vlagatelja, ampak je v njej dodano, da je moral vlagatelj tam prebivati najmanj leto dni neposredno pred vložitvijo vloge. Enako velja za šesto alineo te določbe, v skladu s katero je moral vlagatelj prebivati tam najmanj šest mesecev neposredno pred vložitvijo vloge in mora biti državljan te države članice.

54. Zakaj bi zakonodajalec Unije dodal te opredelitve „vlagatelja“, če ne gre za enega od zakoncev?

55. Iz teh razlogov Sodišču predlagam, naj na tretje vprašanje odgovori, da se člen 3(1)(a), peta in šesta alinea, Uredbe št. 2201/2003 ne uporablja za postopek za razveljavitev zakonske zveze, ki ga je začela oseba, ki ni eden od zakoncev.

8 — Moj poudarek.

VI – Predlog

56. Glede na navedeno Sodišču predlagam, naj na vprašanja za predhodno odločanje, ki jih je postavilo Sąd Apelacyjny w Warszawie (pritožbeno sodišče v Varšavi, Poljska), odgovori:

1. Postopki za razveljavitev zakonske zveze, začeti po smrti enega od zakoncev, spadajo na področje uporabe Uredbe Sveta (ES) št. 2201/2003 z dne 27. novembra 2003 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v zakonskih sporih in sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1347/2000, kakor je bila spremenjena z Uredbo Sveta (ES) št. 2116/2004 z dne 2. decembra 2004.

2. Področje uporabe Uredbe št. 2201/2003, kakor je bila spremenjena z Uredbo št. 2116/2004, zajema postopek za razveljavitev zakonske zveze, ki ga je začela oseba, ki ni eden od zakoncev.

3. Člen 3(1)(a), peta in šesta alinea, Uredbe št. 2201/2003, kakor je bila spremenjena z Uredbo št. 2116/2004, se ne uporablja za postopek za razveljavitev zakonske zveze, ki ga je začela oseba, ki ni eden od zakoncev.